

UCHWAŁA NR XXXI / 63 / 2017
RADY MIASTA WŁOCŁAWEK
z dnia 24 kwietnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia „Oceny zasobów pomocy społecznej w mieście Włocławek za 2016 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, poz. 1579 i poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 730), w związku z art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814, poz. 1579 i poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 730), art. 16 a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, poz. 1583, poz. 1948, i poz. 2174),

uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Ocenę zasobów pomocy społecznej w mieście Włocławek za 2016 rok” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek.

Przewodniczący
Rady Miasta

Krzysztof Kukucki
Krzysztof Kukucki

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz.930 ze zm.) gmina, powiat i samorząd województwa jest zobowiązana do przygotowania corocznie oceny zasobów pomocy społecznej. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi samorządu województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. Ocena zasobów pomocy społecznej zastąpiła od 2012 r. przygotowywany dotychczas przez jednostki samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej obejmuje w szczególności infrastrukturę, kadrę, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena zasobów pomocy społecznej obejmuje także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Przyjęcie uchwały jest zgodne z przepisami prawa.

PREZYDENT MIASTA
[Signature]
dr Marek Wojtkowski

GŁÓWNY SPECJALNY DYREKTOR WYDZIAŁU
[Signature]
Hanna Lelewska

[Signature]
Piotr Bielecki

ZASTĘPCA PREZYDENTA
[Signature]
dr Barbara Moraczewska

Załącznik do Uchwały Nr *XXXI/163/2017*
Rady Miasta Włocławek
z dnia *24 kwietnia 2017 r.*.....

**Ocena zasobów pomocy społecznej
w mieście Włocławek za 2016 r.**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku

Włocławek, kwiecień 2017 r.

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2016

1.	Wprowadzenie	3
2.	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
3.	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	6
4.	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	16
5.	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	18
6.	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.....	25
7.	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	27
8.	Aktywność projektowo - konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	30
9.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zleczone w obszarze pomocy i wsparcia	32
10.	Wnioski końcowe i rekomendacje.....	34

1. Wprowadzenie

Zadaniem gminy wynikającym ze znowelizowanego art. 16 a ustawy o pomocy społecznej jest sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej. Ocena zasobów przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Niniejsze opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe ma zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący. Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie w ramach projektu przygotował narzędzie umożliwiające gromadzenie danych, z których część pobierana jest automatycznie z innych systemów informatycznych. Na tej podstawie przeprowadzona jest ocena zasobów, która stanowić będzie rekomendacje do planowania budżetu na rok następny. Niniejsza ocena jest materiałem pogładowym.

Ocena zasobów pomocy społecznej za 2016 r. powstała w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Materiały i dane zawarte w opracowaniu pochodzą ze sprawozdawczości resortowej instytucji pomocy społecznej, baz danych Głównego Urzędu Statystycznego, właściwych wydziałów Urzędu Miasta Włocławek oraz od bezpośrednio działających na obszarze miasta Włocławek podmiotów tworzących zasób instytucjonalny pomocy społecznej. Zasób ten na potrzeby niniejszego opracowania jest rozumiany jako instytucje i placówki działające na obszarze miasta utworzone i finansowane przez gminę Miasta Włocławek oraz inne podmioty prowadzone na zasadzie zlecenia zadania publicznego.

Należy jednak podkreślić, że opracowanie zawiera nie tylko kwestie dotyczące ścisłego oddziaływania pomocy społecznej na lokalne środowisko w ramach jej ustawowych zadań. Wskazuje również na problemy dotyczące polityki mieszkaniowej, demograficznej, oświatowej, ochrony zdrowia czy rynku pracy. Uwzględnia zatem te wszystkie elementy, które obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej Miasta Włocławek. Niniejsza ocena jest materiałem pogładowym mającym ułatwić podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w kolejnym okresie.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie			PROGNOZA*	
	Rok 2015		Rok oceny	Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015			
MIESZKAŃCY (w osobach)					
Ogółem	1	114 885	113 939	113 041	113 041
KOBIETY					
Ogółem	2	60 628	60 145	59 747	59 747
Wiek 0-17	3	9 153	8 981	8 873	8 873
Wiek 18-59	4	34 887	34 059	33 266	33 266
Wiek 60 lat i więcej	5	16 588	17 105	17 608	17 608
MĘŻCZYŹNI					
Ogółem	6	54 257	53 794	53 294	53 294
Wiek 0-17	7	9 656	9 512	9 364	9 364
Wiek 18-64	8	37 677	37 018	36 380	36 380
Wiek 65 lat i więcej	9	6 924	7 264	7 550	7 550
RYNEK PRACY					
Bezrobotni ogółem	10	9 327	8 209	7 812	7 421
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	6 661	5 671	5 466	5 247
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	1 057	909	870	835
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA					
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	4 391	4 347	4 345	4 395
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	1 397	156	134	155
					50

w tym z wiersza 13:		15	305	332	362	392	422
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)							
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne		16	910	657	635	574	50
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego		17	15	29	18	20	23
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)		18	6	6	6	6	6
Liczba opiekunów dziennych do dzieci		19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)		20	252	260	260	284	307
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)		21	17	9	49	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku							
brak wolnych miejsc		22	17	9	49	0	0
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)		23	48	48	50	50	48
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)		24	3 317	3 317	3 675	3 675	3 625
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków		25	0	0	0	0	0
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem		26	3	4	4	4	4
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")							
Przyszkolne		27	0	0	0	0	0
Pozaszkolne		28	3	4	4	4	4

Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	29	8	8	8	8	8
Liczba hospicjów	30	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	31	X	X	X	X	X

3.1 Dane o korzystających z pomocy i wsparcia (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba rodzin	7 659	7 310	6 870	6 870
Liczba osób w rodzinach	14 267	13 559	12 527	12 527
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA				
UBOSTWO				
Liczba rodzin	6 542	6 300	5 738	5 738
Liczba osób w rodzinach	12 961	12 403	10 811	10 811
BEZROBOCIE				
Liczba rodzin	5 818	5 455	4 918	4 918
Liczba osób w rodzinach	12 044	11 277	9 747	9 747
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ				
Liczba rodzin	1 527	1 542	1 473	1 473
Liczba osób w rodzinach	2 712	2 689	2 427	2 427
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA				
Liczba rodzin	1 389	1 408	1 409	1 409
Liczba osób w rodzinach	2 312	2 359	2 234	2 234
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNTCZO-WYCHOWAWCZYCH				
Liczba rodzin	1 348	1 367	1 192	1 192
Liczba osób w rodzinach	4 286	4 369	3 610	3 610
ALKOHOLIZM				
Liczba rodzin	437	421	363	363
Liczba osób w rodzinach	621	601	463	463

NARKOMANIA			
Liczba rodzin	15.	16	17
Liczba osób w rodzinach	16.	26	27
Liczba rodzin	17.	304	312
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA			
Liczba rodzin	18.	167	169
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ			
Liczba rodzin	19.	310	274
Liczba osób w rodzinach	20.	340	310
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO			
Liczba rodzin	21.	128	127
Liczba osób w rodzinach	22.	155	164
ZDARZENIA LOSOWE			
Liczba rodzin	23.	7	6
Liczba osób w rodzinach	24.	8	8
KŁĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE			
Liczba osób	25.	0	4
SIEROCSTWO			
Liczba rodzin	26.	6	7
Liczba osób w rodzinach	27.	14	8
PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba rodzin	28.	1	0
Liczba osób w rodzinach	29.	1	0
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDZMI			
Liczba rodzin	30.	2	2
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ			
USŁUGI OPIEKUNCZE OGÓLEM			
Liczba osób	31.	668	664
Liczba świadczeń	32.	328 580	327 103
Kwota świadczeń w złotych	33.	4 600 113	5 071 786
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)			
			671
			315 953
			4 897 264

Liczba osób	34.	0	0	0	0
Liczba świadczeń	35.	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36.	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	37.	29	45	54	54
Liczba świadczeń	38.	14 535	21 006	25 473	25 473
Kwota świadczeń w złotych	39.	269 565	420 130	717 387	717 387
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	40.	431	356	314	314
Liczba osób w rodzinach	41.	1 271	1 086	928	928
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	42.	7 193	6 937	6 557	6 557
Liczba osób w rodzinach	43.	13 282	12 551	11 742	11 742
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	44.	708	548	427	427
Liczba osób w rodzinach	45.	2 091	1 672	1 262	1 262
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	46.	456	419	654	654
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	47.	461	428	654	654
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	48.	201	225	295	295

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.2. Gmina - zadania OPS oraz MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Proгноza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015	
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
ZASILEK STAŁY			
Liczba osób	1	881	870
Liczba świadczeń	2	9 031	8 751

Kwota świadczeń w złotych	3	4 115 996	4 138 594	4 632 632	4 632 632
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	748	753	737	737
Liczba świadczeń	5	7 713	7 426	7 461	7 461
Kwota świadczeń w złotych	6	3 675 267	3 682 363	4 161 972	4 161 972
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasilek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	140	149	137	137
Liczba świadczeń	8	1 318	1 275	1 290	1 290
Kwota świadczeń w złotych	9	440 729	456 231	470 660	470 660
ZASILEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	5 778	5 333	4 850	4 850
Liczba świadczeń	11	46 733	41 491	39 270	39 270
Kwota świadczeń w złotych	12	14 516 588	13 274 318	13 546 622	13 546 622
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	5 576	5 132	4 661	4 661
Liczba świadczeń	14	44 755	39 526	37 190	37 190
Kwota świadczeń w złotych	15	14 087 892	12 843 667	13 106 081	13 106 081
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	127	146	122	122
Liczba świadczeń	17	290	290	313	313
Kwota świadczeń w złotych	18	68 277	71 609	78 043	78 043
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	196	225	197	197
Liczba świadczeń	20	963	921	941	941
Kwota świadczeń w złotych	21	172 060	161 948	166 410	166 410
Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	0	1	0	0
Liczba świadczeń	23	0	1	0	0

Kwota świadczeń w złotych	24	0	225	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	28	11 698	10 801	9 837	9 837
Kwota świadczeń w złotych	29	4 327 224	4 003 966	4 436 613	4 436 613
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZYCNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	10 890	10 267	9 233	9 233
Liczba świadczeń	31	31 158	28 491	22 433	22 433
Kwota świadczeń w złotych	32	2 531 278	2 598 885	2 887 399	2 887 399
ZASIŁKI CELOWE PRYZYCNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSILEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	3 967	3 897	3 559	3 559
Liczba świadczeń	36	707 345	667 413	608 793	608 793
Kwota świadczeń w złotych	37	3 333 468	3 264 732	2 961 459	2 961 459
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	2 195	2 409	2 207	2 207
Liczba świadczeń	39	287 314	293 750	271 985	271 985
Kwota świadczeń w złotych	40	1 141 123	1 130 346	1 042 035	1 042 035
W tym: (z wierszy 35-37)					
POSILEK					
- świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	3 942	3 875	3 539	3 539
Liczba świadczeń	42	701 196	663 211	605 077	605 077
Kwota świadczeń w złotych	43	3 303 922	3 246 781	2 958 267	2 958 267
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					

Liczba osób	44	2 195	2 409	2 270	2 270
Liczba świadczeń	45	287 314	292 750	271 985	271 985
Kwota świadczeń w złotych	46	1 141 123	1 130 346	1 042 035	1 042 035
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	231	221	217	217
Liczba świadczeń	48	47 273	45 073	47 703	47 703
Kwota świadczeń w złotych	49	544 567	517 891	624 886	624 886
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	34	31	23	23
Liczba świadczeń	54	34	31	23	23
Kwota świadczeń w złotych	55	82 186	65 941	48 795	48 795
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	293	327	310	326
Liczba świadczeń	57	2 946	3 287	3 308	3 397
Kwota świadczeń w złotych	58	6 136 571	6 813 156	8 118 516	9 086 782
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	11	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	103	121	117	117
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	10	9	10	10
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	1 621 858	1 762 219	2 237 781*	2 237 781

*Na sumę składają się koszty odpłatności za pobyt dzieci w Pieczy zastępczej na terenie gminy oraz na terenie innych powiatów

3.3. Powiat - zadania PCPR oraz MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)				
Liczba osób	1	0	0	0
PROGRAM ODDZIAŁYWAN KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	2	26	0	12
INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI CUDZOZIEMCÓW				
Liczba osób korzystających z usług	3	0	0	1
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA - OGÓLEM				
Liczba rodzin	4	135	127	123
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	5	174	164	163
Kwota świadczeń w złotych	6	1 906 000	2 018 045	1 994 271
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM				
Liczba rodzin	7	98	89	85
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	8	125	109	105
Kwota świadczeń w złotych	9	1 075 515	1 091 862	1 015 481
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE				
Liczba rodzin	10	34	35	37
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	11	41	43	47
Kwota świadczeń w złotych	12	603 927	626 657	635 161
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE				
Liczba rodzin	13	3	2	2
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	14	8	6	6

Kwota świadczeń w złotych	15	226 558	208 598	205 068	230 000
W tym:					
RODZINY ZASTĘPCZE SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	16	0	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	17	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0	0
RODZINY ZASTĘPCZE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO					
Liczba rodzin	19	0	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	20	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	21	0	0	0	0
RODZINNY DOM DZIECKA					
Liczba rodzin	22	0	1	1	1
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	23	0	6	7	7
Kwota świadczeń w złotych	24	0	90 928	138 561	163 000
PLAN POMOCY DZIECKU					
Liczba dzieci	25	170	169	152	158
OCENA SYTUACJI DZIECKA W RODZINIE ZASTĘPCZEJ					
Liczba dzieci	26	170	165	150	158
Liczba sporządzonych ocen	27	307	172	278	290
OCENA SYTUACJI DZIECKA W RODZINNYM DOMU DZIECKA					
Liczba dzieci	28	0	6	7	8
Liczba sporządzonych ocen	29	0	9	11	13
OCENA RODZIN ZASTĘPCZYCH					
Liczba rodzin	30	126	152	139	145
Liczba sporządzonych ocen	31	126	28	30	50
OCENA RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA					
Liczba rodzinnych domów dziecka	32	0	1	1	2
Liczba sporządzonych ocen	33	0	0	0	1
OCENA W ZAKRESIE KWALIFIKACJI KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE I RODZINNE DOPY DZIECKA					

Liczba opinii	34	16	25	18	18
w tym: liczba pozytywnych opinii	35	15	20	17	17
KOORDYNATOR PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Liczba koordynatorów	36	2	2	1	1
RODZINY POMOCOWE					
Liczba rodzin	37	0	0	0	0
USAMODZIELNIENIE					
INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA					
Liczba osób	38	188	188	176	171
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE RODZINNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Liczba osób	39	91	103	87	88
Kwota świadczeń w złotych	40	425 839	464 051	395 027	443 750
W TYM: (od poz. 41 do poz. 46)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	41	9	18	10	13
Kwota świadczeń w złotych	42	47 775	83 980	41 252	67 623
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	43	70	78	70	63
Kwota świadczeń w złotych	44	344 506	358 571	331 946	341 363
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	45	12	7	7	12
Kwota świadczeń w złotych	46	33 558	21 500	21 829	34 764
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE PLACÓWKI OPIEKUNCZO - WYCHOWAWCZE					
Liczba osób	47	54	56	60	59
Kwota świadczeń w złotych	48	221 492	213 630	229 888	265 116
W TYM: (od poz. 49 do poz. 54)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	49	9	4	7	5
Kwota świadczeń w złotych	50	56 046	26 400	36 294	27 390
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	51	38	44	44	42
Kwota świadczeń w złotych	52	149 711	173 930	180 094	213 328

POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE											
Liczba osób	53	7	8	9	12						
Kwota świadczeń w złotych	54	15 735	13 300	13 500	24 398						
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ											
Liczba osób	55	21	15	15	14						
Kwota świadczeń w złotych	56	87 616	60 232	69 568	76 457						
W TYM: (od poz. 57 do poz. 62)											
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE											
Liczba osób	57	6	2	1	3						
Kwota świadczeń w złotych	58	26 352	6 588	5 166	15 498						
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI											
Liczba osób	59	14	12	11	10						
Kwota świadczeń w złotych	60	57 476	51 503	56 309	61 992						
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE											
Liczba osób	61	1	1	3	2						
Kwota świadczeń w złotych	62	3 788	2 141	8 093	8 266						
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH											
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	63	2 343 179	2 377 056	2 353 879	2 496 043						
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ											
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	64	62	48	41	50						
Wartość dofinansowania w złotych	65	249 998	135 560	172 316	200 000						
TURNUSY REHABILITACYJNE											
Liczba osób, które uzyskały pomoc	66	94	305	240	200						
Wartość dofinansowania w złotych	67	65 513	246 970	198 329	170 000						
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY											
Liczba osób, które uzyskały pomoc	68	816	606	513	500						
Wartość dofinansowania w złotych	69	677 350	540 014	474 712	400 000						
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"											
Liczba świadczeń	70	105	88	66	110						

Wartość dofinansowania w złotych	71	346 641	218 021	268 235	340 000
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI					
Liczba dofinansowanych imprez	72	0	3	10	14
Liczba niepełnosprawnych uczestników	73	0	98	300	657
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	74	0	20 319	28 601	74 706
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA					
Wartość dofinansowania w złotych	75	0	0	0	0

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	2 938	2 702	2 877	2 980
Kwota świadczeń w złotych	2	9 118 325	8 567 966	10 093 538	10 814 350
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	301	244	432	480
Kwota świadczeń w złotych	4	301 000	244 000	327 371	480 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	5	700	631	759	840
Kwota świadczeń w złotych	6	700 000	631 000	759 000	840 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUNCZE					
ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	4 213	4 496	4 643	4 800
Kwota świadczeń w złotych	8	3 105 870	5 372 653	6 013 861	6 748 800
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIELEGNACYJNEGO					
Liczba świadczeń	9	5	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	10	500	0	0	0
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	25 170	24 724	24 229	24 300

Kwota świadczeń w złotych	12	3 851 010	3 782 624	3 707 037	3 717 900
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	7 103	7 161	7 182	7 266
Kwota świadczeń w złotych	14	1 086 759	1 095 633	1 098 846	1 111 698
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	8 488	8 053	7 713	7 700
Kwota świadczeń w złotych	16	1 298 664	1 232 109	1 180 089	1 178 100
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTA ŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	8 771	8 779	8 605	8 605
Kwota świadczeń w złotych	18	1 341 963	1 343 039	1 316 565	1 316 565
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	808	731	729	729
Kwota świadczeń w złotych	20	123 624	111 843	111 537	111 537
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUNCZY					
Liczba świadczeń	21	225	540	880	1 080
Kwota świadczeń w złotych	22	115 440	277 247	453 671	561 600
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	2 255	1 268	1 048	1 040
Kwota świadczeń w złotych	24	1 162 687	657 454	543 533	540 800
SWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	1 916	1 837	1 720	1 700
Liczba rodzin	26	1 051	1 172	1 101	1 100
Kwota świadczeń w złotych	27	8 856 312	8 642 733	8 202 466	7 361 520
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	6 032	5 855	2 061	2 000
Kwota świadczeń w złotych	29	4 374 006	3 897 174	3 270 795	3 700 000
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	443	461	316	300
Kwota świadczeń w złotych	31	55 472	54 435	36 140	35 000

OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	873	915	890	900
Kwota świadczeń w złotych	33	370 208	425 906	487 754	499 160
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	392	430	410	420
Kwota świadczeń w złotych	35	945 644	1 380 655	1 530 935	1 690 839
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	72	81	98	81
Kwota świadczeń w złotych	39	87 434	113 068	119 884	143 856
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIOW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	1 488	1 600	1 115	1 200
Kwota świadczeń w złotych	41	1 383 520	1 229 390	1 136 980	1 200 000

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie			Rok oceny		Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2014	Rok 2015	Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ							
Liczba placówek	1	2	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)							
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	2	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	122	122	122	122	122	122
Liczba osób korzystających	5	147	152	148	157	157	166
Liczba osób umieszczonych	6	25	28	15	24	24	33
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	23	24	29	25	25	27

Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	78	82	84	85	86
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	4 058 088	4 445 601	4 487 350	4 697 838	4 918 437

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie			Rok oceny		Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie		
OSRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM							
Liczba placówek	1	25	26	28	28	28	29
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)							
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	15	15	17	17	17	18
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	10	11	11	11	11	11
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	757	782	797	797	797	797
Liczba osób korzystających	5	2 072	1 785	1 544	1 511	1 511	1 511
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	10	10	22	26	26	31
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	221	225	277	273	273	273
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	10 691 432	10 977 059	11 561 863	12 709 525	12 733 803	

W TYM (z wierszy 1-9):
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

Liczba placówek	10	1	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)							
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	1	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	40	40	40	40	40	40
Liczba osób korzystających	14	48	43	43	43	43	43

Liczba osób umieszczonych	15	8	3	5	5	5
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	4	5	6	6	6
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	17	18	21	20	20
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	833 250	763 817	741 446	756 113	756 113
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	40	40	40	40	40
Liczba osób korzystających	23	47	45	51	50	50
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	6	5	6	10	15
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	6	5	6	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	392 820	357 887	363 515	371 919	380 420
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	2	3	3	3	3
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	2	3	3	3	3
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	175	200	200	200	200
Liczba osób korzystających	31	353	318	288	288	288
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	3	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	11	18	18	18	18
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	908 755	910 270	906 802	906 802	906 802
KLUBY SAMOPOMOCY						

Liczba placówek	35	0	0	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	15	15	15
Liczba osób korzystających	39	0	0	16	15	15
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	10	10	10
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	45 449	91 300	91 300
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	43	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	44	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	45	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	46	6	6	6	6	6
Liczba osób korzystających	47	4	3	3	6	6
Liczba osób umieszczonych	48	1	1	2	6	6
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	49	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	50	1	1	1	1	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	51	9 536	10 315	8 914	12 400	25 000
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	52	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	53	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	54	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	55	0	0	0	0	0

Liczba osób korzystających	56	0	0	0	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	57	0	0	0	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	58	0	0	0	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA									
Liczba placówek	59	1	1	1	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)									
Liczba placówek prowadzonych przez JST	60	1	1	1	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	61	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	62	825	637	637	501	501	501	501	501
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	63	6	6	6	8	8	8	8	8
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	64	470 031	518 446	518 446	571 791	571 791	571 791	571 791	596 328
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO									
Liczba placówek	65	9	9	9	9	9	9	9	9
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)									
Liczba placówek prowadzonych przez JST	66	5	5	5	5	5	5	5	5
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	67	4	4	4	4	4	4	4	4
Liczba miejsc w placówkach ogółem	68	380	380	380	380	380	380	380	380
Liczba osób korzystających	69	633	607	607	478	478	478	478	478
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	33	31	31	27	27	27	27	27
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	1 224 866	1 259 274	1 259 274	1 459 533	1 459 533	1 459 533	1 459 533	1 459 533
PLACÓWKI OPIEKUNczo-WYCHOWAWCZE OGÓLEM									
Liczba placówek	72	6	6	6	6	6	6	6	7
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)									
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	4	4	4	4	4	4	4	5
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	2	2	2	2	2	2	2	2
Liczba miejsc w placówkach ogółem	75	116	116	116	116	116	116	116	116

Liczba osób korzystających	76	162	132	164	130	130
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	77	113	112	119	115	115
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	78	5 329 954	5 640 316	5 706 428	5 509 723	5 509 723
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	79	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	80	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	81	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	82	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	83	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	84	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	85	0	0	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	86	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	87	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	88	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	89	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	90	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	91	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	92	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	93	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	94	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	95	201	225	295	295	295

Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	96	6	6	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	97	289 220	283 734	340 584	340 584	340 584
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	98	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	99	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	100	2	2	2	2	2
Liczba uczestników zajęć	101	75	75	75	75	75
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	102	28	28	28	28	28
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	103	1 233 000	1 233 000	1 333 000	1 333 000	1 333 000
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	104	0	0	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	105	0	0	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	106	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	107	0	0	34	34	34
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	108	0	0	42	43	43
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	109	0	0	84 401	1 331 823	1 335 000

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny		Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015	Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie		
dom pomocy	Liczba placówek	1	1	1	1	1	1

społecznej	Liczba osób korzystających / uczestników	2	45	46	42	45	46
------------	--	---	----	----	----	----	----

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny		Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015	Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie		
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	266	266	299	299	299
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	2	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	94	97	100	100	100
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	68	70	72	72	72
Wykształcenie średnie	8	26	27	28	28	28
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	28	27	31	31	31
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	12	9	11	11	11
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	16	16	17	17	17
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	170	167	197	197	197

W tym: (od poz. 13 do poz. 15)					
Wykształcenie wyższe	13	132	126	148	148
Wykształcenie średnie	14	31	32	32	32
Inne	15	7	9	17	17

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej (w osobach, w ciągu danego roku)
W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
1 Wolontariusze	26	34	35	35	35
2 Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	0	0	11	12	10
3 Staże	7	6	31	5	5

Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej (w osobach, w ciągu danego roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
1 Liczba zespołów	X	X	X	X	X
2 Liczba osób ogółem w zespole	X	X	X	X	X
W tym z wiersza 2:					
3 Pracownicy socjalni	X	X	X	X	X
4 Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	X	X	X	X	X

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego (zadania własne i zadania zlecone) W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
	OGÓLEM					
OGÓLEM (działy)	1	110 431 658	113 308 731	120 259 239	63 670 653	63 670 653
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	81 917 712	81 798 317	89 106 599	36 836 844	36 836 844
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	33 110	45 280	55 978	86 000	86 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	1 821 990	1 838 525	1 798 367	1 964 000	1 964 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	870 939	908 987	907 995	1 074 738	1 074 738
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo- wychowawcze	7	7 466 152	7 929 161	8 208 555	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	2 106 185	2 165 041	2 305 785	0	0
85202 - Domy pomocy społecznej	9	7 827 665	9 001 730	9 360 753	10 459 038	10 459 038
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	3 769 576	4 602 057	4 873 403	5 761 200	5 761 200
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	1 219 478	1 121 704	1 150 411	1 198 232	1 198 232
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	13	2 978 654	3 174 359	3 733 779	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	2 978 654	3 174 359	3 733 779	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	28 044	0	10 135	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	28 044	0	10 135	0	0
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	17	304 995	322 013	364 686	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	304 995	322 013	364 686	0	0

19	85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w tym: w budżecie OPS / PCPR	29 243 819	30 703 816	35 911 129	0	0
20		29 231 006	30 646 554	35 671 553	0	0
21	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	370 128	422 954	486 474	501 000	501 000
22	w tym: w budżecie OPS / PCPR	370 128	422 954	486 474	501 000	501 000
23	85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	14 549 793	13 271 833	15 087 413	10 396 650	10 396 650
24	w tym: w budżecie OPS / PCPR	14 549 793	13 271 833	15 067 193	10 363 350	10 363 350
25	85215 - Dodatki mieszkaniowe	4 529 309	4 042 845	3 381 233	3 971 043	3 971 043
26	w tym: w budżecie OPS / PCPR	4 529 309	4 042 845	3 381 233	3 971 043	3 971 043
27	85216 - Zasiłki stałe	4 115 529	4 112 371	4 636 672	2 518 190	2 518 190
28	w tym: w budżecie OPS / PCPR	4 115 529	4 106 730	4 613 236	2 374 000	2 374 000
29	85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	X	X	X	X	X
30	w tym: w budżecie OPS/PCPR	X	X	X	X	X
31	85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	8 562 622	9 251 629	10 105 478	11 710 091	11 710 091
32	w tym: w budżecie OPS/PCPR	8 562 622	9 251 629	10 068 762	10 510 091	10 510 091
33	85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	491 568	538 361	580 404	608 728	608 728
34	w tym: w budżecie OPS / PCPR	491 568	538 361	580 404	608 728	608 728
35	85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	4 884 462	5 529 791	5 700 454	5 595 100	5 595 100

w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	0	0	0	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	0	0	0	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	3 000	0	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	0	3 000	0	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	45	9 717 988	8 417 260	8 348 759	2 837 759	2 837 759	2 837 759	2 837 759	2 837 759
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	9 130 346	7 824 097	6 524 121	1 218 144	1 218 144	1 218 144	1 218 144	1 218 144
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ									
85305 - Żłobki	47	2 310 225	2 477 487	2 582 732	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	49	0	0	0	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	51	0	0	0	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	123 300	123 300	133 300	133 301	133 301	133 301	133 301	133 301
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	467 057	514 205	517 840	454 550	454 550	454 550	454 550	454 550
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	467 057	514 205	517 840	454 550	454 550	454 550	454 550	454 550
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	0	0	0	0

w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	7 710 920	9 097 607	6 898 371	9 386 971	9 386 971	9 386 971
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	411 961	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza							
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	1 674 850	1 367 730	1 206 316	1 850 000	1 850 000	1 850 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0	0	0	0

Od 2017 r. funkcjonuje nowy rozdział 855 – Rodzina, w związku z czym plan budżetu na 2017 r. kształtuje się następująco:

Rozdział	nazwa	Budżet miasta	W tym OPS
85501	Świadczenia wychowawcze	44 162 700,00 zł	44 162 700,00 zł
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	33 374 136,00 zł	32 847 998,00 zł
85504	Wspieranie rodziny	1 037 776,00 zł	852 776,00 zł
85505	Żłobki	2 665 691,00 zł	0,00 zł
85508	Rodziny zastępcze	4 480 718,00 zł	4 480 718,00 zł
85510	Działalność placówek opiekuńczo - wychowawczych	7 852 745,00 zł	2 050 872,00 zł
85595	Pozostała działalność	94 068,00 zł	0,00 zł
RAZEM		93 667 834,00 zł	84 395 064,00 zł

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFS				
Liczba projektów	1	3	1	3
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	46	2	270

Łączna kwota środków EFS		3	411 961	602 760	29 582	1 013 808
W tym:						
Rodzina w Centrum - projekt partnerski z ROPS	4	0	0	1	1	1
S.O.S - Szansa-Odwaga Sukces	5	1	1	0	0	0
Aktywna Integracja	6	1	1	1	0	0
Aktywna Integracja - projekt systemowy MOPR Włocławek	7	1	1	0	0	0
Reintegracja społeczna mieszkańców Włocławka - I edycja	8	0	0	0	0	1
Integracja droga do samodzielności	9	0	0	0	0	1
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS						
Liczba konkursów	8	3	3	2	5	5
Ogółem liczba osób objętych projektami	9	40	40	23	76	124
W tym:						
Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10	0	0	0	1	1
Program osłonowy "Wspieranie samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	0	0	0	1	1
Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	12	1	1	1	1	1
Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej	13	1	1	0	0	0
Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 MALUCH	14	1	1	1	2	2
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)						
Liczba programów	14	1	1	1	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	15	3 942	3 942	3 875	0	0
W latach poprzednich wykazywano Program Pomoc Państwa w zakresie dożywiania. Na podstawie aktualnych objaśnień dot.						

wypełniania formularza Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2016 rok dla gmin i powiatów w województwie kujawsko – pomorskim opublikowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, Programu tego nie uwzględnia się w tym punkcie. Informacje dot. programu zostały umieszczone w tabeli 3.1 Gmina- zadania OPS oraz MOPS, MOPR.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	13	20	31	31
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	40	43	46	46
Liczba zleceń / umów	65	77	47	58
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	7 324 150	8 041 245	8 424 568	9 733 219
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ				
Usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	2	2	2
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4 614 897	5 109 660	4 936 219	5 400 000
Specjalistyczne usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	1	1	1	1

Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	269 565	420 130	764 235	1 532 160
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	5	5	5	5
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	1 480 144	1 881 314	2 181 844	2 237 249

10. Wnioski końcowe wraz z rekomendacją

Głównym, celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie ich do życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem. Działania pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodku skierowane są na wzmocnienie świadczeniobiorców w odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w środowisku. Ma to na celu umożliwienie usamodzielnienia się rodziny lub osoby, a tym samym pomoc w rozwiązywaniu głównych problemów powodujących alienację społeczną.

Z powyższą tematyką związany jest szereg kwestii wykraczających poza obszar oddziaływania pomocy społecznej i jej zadań statutowych. Dotyczą one m.in. rynku pracy, sytuacji mieszkaniowej, oświatowej. Na stopień rozwiązywania kwestii społecznych na terenie miasta Włocławek mają wpływ zamierzenia i działania realizowane przez inne podmioty polityki społecznej usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym jak i ponadlokalnym. Powodzenie działań pomocy społecznej jest zatem w dużej mierze współzależne od wyników podejmowanych działań w innych obszarach polityki społecznej.

Analizując ocenę wystarczalności zasobów pomocy społecznej pod kątem istniejących problemów i potrzeb, należy pamiętać, iż sukces w realizacji zadań w dużej mierze zależy od decyzji podejmowanych przez inne podmioty polityki społecznej usytuowanych zarówno na szczeblu lokalnym, jak i ponadlokalnym. Mając na względzie analizę zasobów pomocy społecznej Miasta Włocławek przy planowaniu budżetu na kolejny rok na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej warto zwrócić uwagę na następujące planowane działania:

1. Kontynuacja współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania wspólnych działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem Programu Aktywizacja i Integracja oraz prac społecznie użytecznych.
2. Kontynuowania działań na rzecz pomocy osobom bezdomnym, rozwiązywania problemu i łagodzenia skutków zjawiska bezdomności w mieście, w tym stosowanie wypracowanych standardów pomocy osobom bezdomnym oraz inicjowanie tworzenia mieszkań wspieranych.
3. Rozwijania oraz rozszerzania zakresu niepieniężnych form wsparcia udzielanego w ramach pomocy społecznej oraz środowiskowej metody pracy socjalnej dla osób długotrwale bezrobotnych, długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.
4. Ciągłego poprawiania dostępności i jakości pracy socjalnej, w tym dalsze doskonalenie pracy metodą Organizowania Społeczności Lokalnej i utrzymanie standardów wynikających z otrzymanego Certyfikatu.
5. Zwiększenie działań środowiskowych w zakresie reintegracji społecznej oraz zwiększenie liczby beneficjentów pomocy społecznej realizujących działania na rzecz społeczności lokalnej.
6. Podejmowanie działań i inicjatyw na rzecz osób starszych poprzez wspieranie i rozwój Klubów Seniora i Ośrodków Dziennego Pobytu.
7. Monitorowanie wydatków, a w sytuacji zwiększenia potrzeb, podejmowanie działań w celu zwiększenia środków finansowych na ponoszenie odpłatności gminy Miasto Włocławek za pobyt w domach pomocy społecznej.
8. Uruchomienie dyżurów doradcy zawodowego (oddelegowanego z PUP), który będzie świadczył poradnictwo w zakresie informacji zawodowej, analizy aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, oceny dotychczasowych doświadczeń zawodowych uczestników klubu, jak również będzie pomocny w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych.
9. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym działań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, finansowanych ze środków PFRON jak i ze środków pozabudżetowych, w tym ze środków Unii Europejskiej.

10. Inicjowanie nowych metod pracy z rodziną dysfunkcyjną oraz aktywne wpieranie i pomoc rodzinie w rozwiązywaniu występujących problemów, w szczególności z zakresu spraw opiekuńczo-wychowawczych.
11. Rozszerzenie usług i działań dotyczących poradnictwa specjalistycznego w zakresie najczęściej występujących problemów opiekuńczo-wychowawczych, uzależnień oraz przemocy.
12. Wczesną interwencję specjalistów, asystenta rodziny, pracownika socjalnego pod kątem rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałania przemocy.
13. wprowadzanie nowych rozwiązań wspierających i pomocowych wynikających z realizacji nowych regulacji prawnych – ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.
14. Upowszechniania wiedzy na temat rodzinnej opieki zastępczej, pozyskiwania kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej, rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe.
15. Kontynuowania działań zmierzających do rozwoju rodzinnych domów dziecka oraz pozyskiwanie pomocy dla funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez uruchamianie rodzin pomocowych, a także prowadzenia szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych.
16. Objęcia większej liczby rodzin wsparciem koordynatorów pieczy zastępczej.
17. Zabezpieczenia lokali mieszkalnych oraz mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.
18. Organizowanie wsparcia specjalistycznego.
19. Podnoszenie jakości opieki i wychowania małoletnich, w tym przygotowanie wychowanków placówek do procesu usamodzielnienia, pozyskiwanie środków na rozwój działalności ponad standardowej w formie doposażenia placówek, organizowania wypoczynku itp.
20. Utworzenie placówki typu specjalistyczno-terapeutycznego dla dzieci z deficytami zdrowotnymi i innymi dysfunkcjami.
21. Podejmowanie działań zmierzających do obniżenia liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
22. Tworzenie sprzyjających warunków do organizowania pomocy dzieciom w świetlicach, w tym poprawa warunków lokalowych, zatrudnienie dodatkowej kadry w okresie letnim, doposażenie świetlic w sprzęt komputerowy przeznaczony dla wychowanków.

DYREKTOR
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
w Włocławku
Piotr Ciochowski